

Szöveges beszámoló az MTA Könyvtár és Információs Központ

2024. évi tevékenységéhez

1. Az éves működés jogi-szervezeti kérdései

1.1 Az intézmény alapításának rövid leírása

Alapította gróf Teleki József, az alapítás időpontja: 1826. március 17. Az alapítói jog gyakorlója a Magyar Tudományos Akadémia. A Könyvtár ágazati irányítását az emberi erőforrás minisztere látja el. A Könyvtár hatályos alapító okiratát a Magyar Tudományos Akadémia elnöke adta ki, az okirat száma:2429/20/2021/JIF, hatályba lépésének napja: 2021.július 19.

1.2 Az intézmény működését meghatározó, befolyásoló jogszabályi háttér és változásai

- A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény és követő jogszabályok
- A köziratokról, közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény.
- A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény (MTA tv.).
- A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény.
- A Munka Törvénykönyvéről szóló (Mt.). 2012. évi I. tv.
- Az államháztartásról szóló 2011. CXCV. törvény (Áht.) és a 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról.
- 2015. évi CXLIII. törvény a közbeszerzésekről (Kbt.)
- 2007. évi CLII. törvény az egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségekről
- 1079/2012. (III.28.) Korm. Határozat az Elektronikus Információs szolgáltatás Nemzeti program finanszírozásáról és működtetésével kapcsolatos feladatokról.
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 4/2013. (I.11.) az államháztartás számviteléről (új Áhsz.)
- A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet.
- 2023. évi LV. törvény Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről
- 51/2014. (XII.10.) EMMI rendelet a múzeum, valamint az országos szakkönyvtár és megyei könyvtár éves munkatervéhez szükséges szakmai mutatókról.
- 30/2014. (IV.10.) EMMI rendelet az országos múzeum, az országos szakmúzeum, a nemzeti könyvtár, az országos szakkönyvtár és az állami egyetem könyvtárának kiemelt feladatiról.
- 22/2005 (VII. 18.) NKÖM rendelet a muzeális könyvtári dokumentumok kezelésével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályokról

1.3 Az intézmény vezetésében beállt változás ismertetése

2024. évben nem történt változás az intézmény vezetésében.

1.4. Saját vagy irányítószervi hatáskörben végrehajtott szervezeti változások

2024. évben nem történt szervezeti változás.

Szakmai tevékenység

2.1. Az alapító okiratban meghatározott feladatok megvalósítása, megvalósulása

Digitalizálás

A különgyűjtemények munkatervei mentén igyekszünk házon belül minél több muzeális dokumentumot elektronikusan elérhetővé tenni a REAL repozitóriumon keresztül.

2024-ben folytatódott a Régi Akadémiai Levéltár 1925 utáni iratanyagának szkennelése és közreadása a REAL repozitóriumban. Több kiadóval is kötöttünk együttműködési megállapodást, így elkészült *A Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztályának tájékoztatója*, az *Aquila*, a *Múzeumi Híradó*, a *TermészetBúvár*, a *Térinformatika* folyóiratok, valamint az *MTA Judaisztikai Kutatócsoport Értesítő* és *Hungaria Judaica*, ill. a HUN-REN BTK Régészeti Intézet kiadványainak (*Monumenta Avarorum Archaeologica*, *Monumenta Germanorum Archaeologica Hungariae*, *Magyarország honfoglalás kori és kora Árpád-kori sírleletei* című sorozatok) online közreadása. Elhelyeztük a REAL-MS-ben a Nadasdy-jutalomra pályázott művek kéziratait, a Keleti Gyűjteményben befejeződött Venetianer Lajos hagyatékának közreadása, Scheiber Sándor hagyatékának digitalizálása pedig elkezdődött.

Közreműködünk a Tokaji Borvidék boroscímkéit feldolgozó *Címkéről címkére* közösségi tudományos projektben is, ill. bekerült a REAL-I-be Szabados László kutató az Akadémiával kapcsolatos képeslapgyűjteménye. A kutatóval az űrhajózási, csillagászati témájú képeslapgyűjtemény online közreadásán dolgozunk jelenleg.

A Digitalizáló Műhelyben 2024-ben eddig 740 dokumentum szkennelése zajlott le (286.738 felvétel készült).

Gyűjteménygondozás

A Gyűjteményszervezési Osztály gyarapodása 2024-ben is vétel, ajándék és csere révén valósult meg. Könyvbeszerzésre idén eddig kb. 10 millió forintot tudtunk fordítani. Az állományba vett kötetek száma 2024. november közepéig: 6924 kötet. Ez a szám némileg alacsonyabb a tavalyinál, melynek oka, hogy a munkatársak közül többen bekapcsolódtak az MTA 200 ünnepi eseménysorozat munkálataiba, ahol egyrészt az Akadémikus bibliográfia adatfeltöltését végzik, másrészt a külsős akadémikusjelöltek anyagait töltik fel.

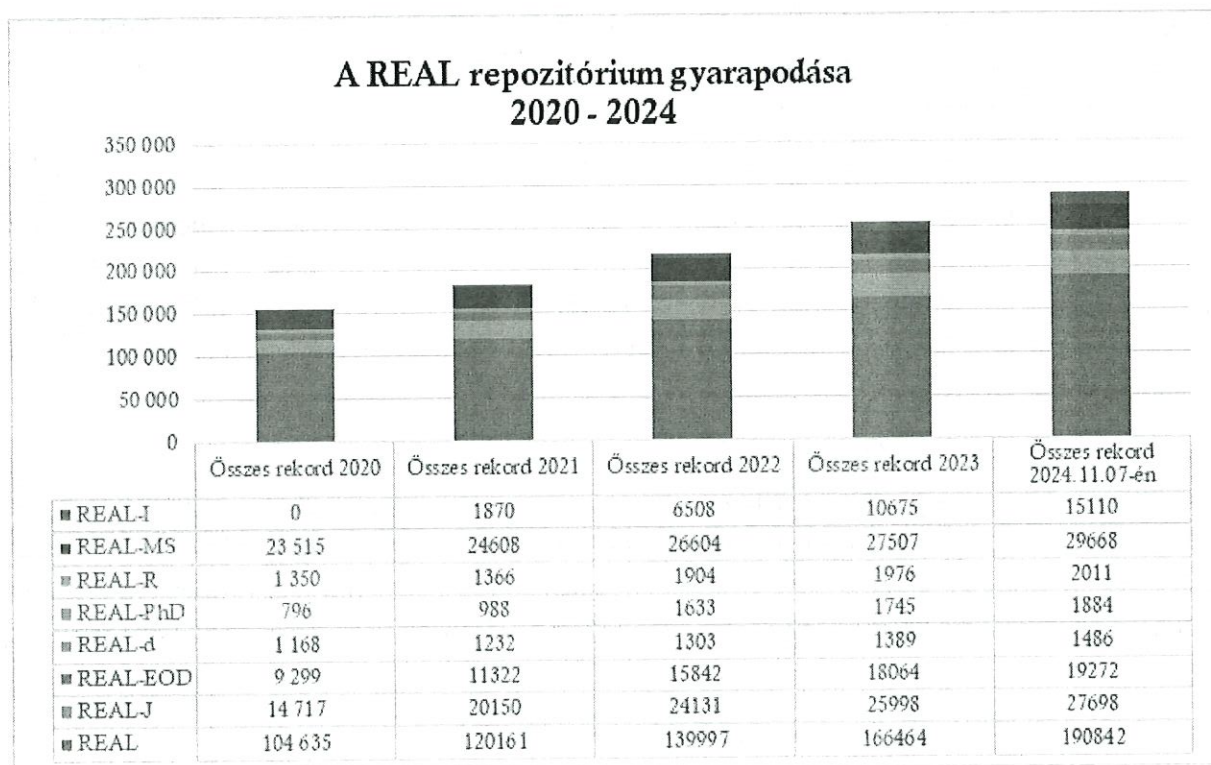
Nemzetközi cserekapcsolataink továbbra is jelentősek, köztük a Library of Congress rendszeres küldeményei (idén 343 db kötet, kb. 11 millió forint értékben) mellett fontos megemlíteni a megélénkülő tudományos kiadványcserét az alábbi intézményekkel: Deutsches Archäologisches Institut Zentrale, Berlin; Bibliothèque nationale de France, Paris, Ecole Française de Rome, Bibliothèque és Bibliothèque Ulm (ENS) – Lettres et sciences humaines, Paris, Siebenbürgen Institut, Gundelsheim/Neckar, Geisteswissenschaftliches Zentrum für Geschichte Ost-Mitteuropa, Leipzig, Franckesche Stiftungen, Halle an der Saale, Herzog August Bibliothek, Wolfenbüttel.

Könyvtárunk számára kiemelten fontos, hogy kutatóink és olvasóink minél több tudományos színvonalú sajtóorgánusot elérjenek. Ehhez egyrészt a főként (de nem kizárólag) EISZ előfizetés eredményeként elért adatbázisok nyújtanak segítséget, valamint a 247 külföldi és 75 magyar nyomtatott folyóirat is hozzájárul.

A Gyűjteményszervezési Osztály keretein belül létrejött régikönyves munkacsoport 2024-ben a Telekiek könyvtárának mélyreható feltárását végezte, jelentősen bővítve az értékes tudományos gyűjteményről való ismereteinket (possessorok, kézírásos bejegyzések rögzítése, digitalizált címlapok stb.). Gyuricza Andrea, a régikönyves munkacsoport tagja befejezte a Nemzeti Casinóról szóló könyvét, mely hamarosan megjelenik. Az osztály munkáját 2024-ben 11 önkéntes is segítette.

A REAL gyűjteményben található anyagok. (2024. november 7-ei állapot)

Repozitórium	Tartalom	2024-ben bekerült rekordok száma	Összes rekord
REAL	Az MTA és/vagy az OTKA által támogatott kutatási programok publikációi, kutatási jelentések, könyvek	24378	184757
REAL-d	Az MTA doktorainak és kandidátusainak dolgozatai	97	1459
REAL-EOD	Könyvek	1208	17441
REAL-PhD	PhD- és DLA-dolgozatok	139	1305
REAL-J	Folyóiratok	1700	26867
REAL-R	A külön gyűjtemények régi kiadványai	35	1743
REAL-MS	Kéziratok	2161	29126
REAL-I	Képek	4435	13430

Szakinformatika

Folyamatosan biztosítottuk az elektronikus katalógus és a hozzá kapcsolódó szoftverek (PRIMO, SFX) működését. Folyamatos volt a DOI-azonosítók kiosztása, a repozitóriumba való dokumentumfeltöltés, a Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottság által támogatott kiadványok archiválása. A Digitalizáló Műhelyben folyamatosan zajlott a Könyvtár dokumentumaiból történő

szkennelés. Az Open Journal Systems-t (OJS) **könyvtárunkban** használó 52 szerkesztőbizottságnak folyamatos támogatást biztosítottunk.

Az osztály munkatársaiból létrehozott három fős munkacsoport elkészítette a meglévő ALEPH katalógusrendszerénél magasabb minőségű, több funkcióval bíró, felhő alapú könyvtári rendszer követelményeinek összeállítását, mely megfelelő a közbeszerzés indításához szükséges műszaki specifikáció kritériumainak. Az új könyvtári rendszer beszerzésére vonatkozó közbeszerzési eljárás sikeresen lezajlott, az ExLibris cég felhő alapú ALMA könyvtári platformjára a szerződést még idén alá tudja írni a Könyvtár.

Az MTA „Tudomány a Magyar Nyelvért Nemzeti Program” keretében „A magyar nyelv digitális támogatása a tudományosság szolgálatában” alprogramjában a Nyelvtudományi Kutatóközpont partnereként részt vesz az MTA KIK. A program 2022. december 1-én indult, és négy évig tart. A NYTI nyelvtechnológiai eszközöket fejleszt, amely szövegtörzsének kialakításához az MTA KIK hozzájárul a REAL repozitóriumban található szövegek átadásával. A fejlesztett eszközök segítségével a KIK célja a REAL-ban található szövegek és metaadatok javítása és kiegészítése, az MTMT adattartalmának gazdagítása. A projekt állásáról Holl András előadást tartott a Magyar Könyvtárosok Vándorgyűlésén és a Magyar Tudomány Ünnepe kapcsán is.

Speciális szolgáltatás: Tudományelemzés és tudománypolitika

MTA Kiváló Kutatóhely Pályázat

Tárgyidőszakban megkezdődött az MTA Kiváló Kutatóhely aktuális kiírására beérkezett pályázatok értékelése, amelyben a kvantitatív-bibliometriai adatfeldolgozást és elemzést a TTO végzi (az MTMT Osztállyal együttműködésben).

Elemzések az MTA Elnökségének megbízásából

Az MTA Elnöki Titkárságának megbízásából az Osztály kiterjedt tudánymetriai elemzést készített a hazai tudomány teljesítményéről a rendszerváltást követő teljes időszakra vonatkozóan (az elemzések az EU28, illetve az EU14-es körrel való nemzetközi összehasonlításban készültek). Az elemzésben foglalt eredmények az MTA elnökének októberi előadásában kerültek felhasználásra.

A KIK könyvsorozatának új kötete

Október végén megjelent a TTO *Tanulmányok a tudományelemzés mai gyakorlatáról* c. könyvsorozatának új, angol nyelvű kötete (Soós Sándor: *Enhanced Knowledge Discovery in Scientific Communities*). A könyv, amely az MTA Bolyai János Ösztöndíjának támogatásával végzett kutatásra épül, egyben az MTA200 programsorozat keretében és támogatásával jelent meg az MTA KIK kiadásában.

Az MTA Életpálya Monitor együttműködés a HUN-REN TK-val

A HUN-REN TK Szociológiai Intézetével közösen zajló, a doktoráltak hazai körének tudánymetriai életpálya-vizsgálatát célzó kutatás tárgyidőszakban újabb munkafázisokkal bővült, illetve megszülettek első eredményei. Ezeket a TTO munkatársa, Vida Zsófia országos konferencián, a Magyar Regionális Tudományi Társaság (MRTT) 2024. évi konferenciáján mutatta be konferenciaelőadás keretében október folyamán.

A hazai publikálási gyakorlat „predátor-érintettségének” vizsgálata

Megkezdődött az MTA „predátorbizottsága” által készített ajánlással összefüggő trendek vizsgálata a hazai kutatóközösségben. A kutatás, ill. első eredményeinek tervezett bemutatása nemzetközi konferencián, a november folyamán Szlovákiában megrendezésre kerülő „Open Science Forum” című rendezvény keretében esedékes, amelyen Soós Sándor meghívott előadóként vesz részt.

CoARA meeting

Az MTA mint tagintézmény delegáltjaként Soós Sándor részt vett a CoARA (Coalition for the Advancement of Research Assessment) munkacsoportjának (Responsible Metrics and Indicators WG) on-line formában megrendezett ülésén. Az ülés témája a munkacsoport tagintézményei körében végzett, a kutatásértékelés intézményi gyakorlatára vonatkozó felmérés eredményeinek bemutatása és megvitatása, valamint az erre épülő további lépések megtervezése volt.

Országos közfeladatok

Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT)

A 2024-es évben az MTMT működtetéséhez az MTA Titkársága 110-110 millió Ft támogatást nyújtott az MTA KIK és a HUN-REN SZTAKI számára. Az MTMT irányító testületei, a Koordinációs Testület és a Tudományos Tanács két ülést tartottak az év során.

Mivel az MTMT jelenleg használt szoftvere, az MTMT2 – a fejlesztés kezdetétől számítva – tíz éves lett, a Tudományos Tanács elnöke bizottságot állított fel a következő szoftver fejlesztésével kapcsolatos teendők megtervezésére. A bizottság munkájában részt vesz a Kulturális és Innovációs Minisztérium valamint az NKFIH és a HUN-REN képviselője is. A bizottsági munka során létrejött elvárásrendszert megismerhették az MTMT tagintézményei, és két intézményi fórumon tájékozódhattak, mondhatták el véleményüket. Megkezdődött az elvárások ismeretében az MTMT3 követelményspecifikációjának kidolgozása.

A Nemzeti Kutatási Infrastruktúra Bizottság az MTMT-nek (a HUN-REN Adatrepozitórium Platform-mal, a Digitális Bölcsészeti Nemzeti Laboratóriummal és más infrastruktúrákkal együtt alkotott „KINYIT” hálózatban) „kiváló kutatási infrastruktúra” címet adományozott.

A 2024-es év vége a 2025. évi akadémikus választás, a korábbi éveknél nagyobb számú doktori pályázathoz kapcsolódó, valamint a gyermeket nevelő kutatók támogatására (KGYNK) létrehozott alapra pályázók adatainak ellenőrzése miatt kiugró terhelést jelentett az MTMT Osztály munkatársai számára. A feladatok áthúzódnak a 2025. év első negyedévére is. Ebben az időszakban a doktori ellenőrzések jelentős elhúzóásával kell számolni.

	2023. december	2024.11.18
Csatlakozott intézmények	200	209
Szerzők		
Összes szerző	81 435	85 867
Nyilvános szerzők	73 708	78 045
Közleménnyel rendelkező	68 404	72 397
Adminisztrátorok		
Összes adminisztrátor	4 372	4 621
Aktív adminisztrátor	2 232	2 390
Közlemények		

Összes közlemény	2 476 324	2 592 328
Folyóíratcikk	1 164 191	1 224 677
Könyvrészlet	524 082	552 193
Könyv	215 444	222 308
Egyéb konferenciaközlemény	135 722	144 421
Egyéb konferenciakötet	63 967	63 957
Oltalmi formák	8 015	8 248
Disszertáció	28 411	30 018
Egyéb	232 474	244 309
Alkotás	70 386	76 942
Kutatási adat	1 533	1 749
Idéзések		
Összes idéзés kapcsolat	11 497 422	12 781 561
Független	9 497 347	10 585 346
Fügгő	1 972 692	2 161 009
Nem vizsgált	27 383	35 206
Teljes tudományos közlemények		
Közlemények száma	1 497 002	1 562 918
Összes idéзés kapcsolat	11 081 698	12 323 896
Független idéзő kapcsolat	9 139 246	10 190 771
Fügгő idéзő kapcsolat	1 918 383	2 101 716
Nem vizsgált	24 069	31 409
Wos/Scopus jelölt	584 925	627 431
Wos/Scopus idéзővel rendelkeзő	339 727	363 769
Wos/Scopus idéзők száma	8 927 688	10 045 153
Teljes tudományos művek aránya (%) az összesből	60,45%	60.29%

(MTMT statisztika: 2024. november 18.)

EISZ

Az Elektronikus Információszolgáltatás (EISZ) Titkárság működése 2024. évben is stabil volt, köszönhetően a megfelelő tervezésnek.

Az év során több mint 60 kiadói webinárium szervezésében vett részt az osztály, március 26-án egy COMPASS+ felhasználói tréninget személyes megjelenéssel tartottunk meg. Nagy sikerrel szerveztük meg a 4 alkalomból álló webinárium-sorozatot az intézményi folyóiratok minél nagyobb láthatósága érdekében. Mind a 4 alkalomra több mint 150 résztvevő regisztrált.

A 2024. évi folyamán a Határon túli projekt nem kapott külön pályázati finanszírozást az NKFIH-tól, a Programtanács döntése alapján az EISZ Központi keretből finanszíroztuk (58 millió forint) a 34 határon túli intézmény magyar tartalmakhoz való hozzáférését. A Szaktárs felületen 24 magyar szakkönyvkiadó digitális tartalmai érhetőek el, az Akadémiai Kiadó Folyóiratcsomag publikálási lehetőséget is biztosít a határon túli kutatóknak, ezen kívül hozzáférnek a MeRSZ és szotar.net felülethez is, továbbá a Kossuth Kiadó, a Typotex és a L'Harmattan kiadó elektronikus könyveihez.

2024. évben folytatódott az EISZ-en keresztül elérhető magyar szakkönyvkiadók bevonása az Open Access mozgalomba. Mindegyik kiadó vállalta, hogy éves szinten az adatbázisokba bekerülő új kiadványok 2/3-a nyílt hozzáféréssel lesz elérhető a világ minden pontjáról.

A COMPASS adatbázis fejlesztése érdekében 2024-ben folytattuk a SKOLL Learning Technologies Kft-vel való együttműködést (ez a cég programozta a COMPASS adatbázist), a fejlesztés célja, hogy az MTMT adatbázisból a cikkek, könyvek és könyvfejezetek mellet a konferenciakiadványokat is vegye át a COMPASS+.

2024-ben az EISZ Titkárság részt vett a régiós konzorciumok megbeszélésén Zágrábban, ezen kívül bemutattuk a francia konzorciumnak (COUPEIN) az EISZ működését, és a nyílt hozzáférésű monográfiák érdekében kötött *read and publish* szerződéseket, a rendszer működéséhez kapcsolódó módszertant.

2024. november 21-én soha nem látott sikerrel került megrendezésre a Focus on Open Science konferencia a World Science Forum szatellit rendezvényeként. Idén, a World Science Forumhoz kapcsolódva a nemzetközi és a hazai nyílt tudományhoz kapcsolódó politikai döntésekről és nemzeti eredményekről hallhattunk előadásokat.

Pályázatok, együttműködések

Három aktív OTKA-pályázati kutatás folyt az év során a könyvtárban, ebből 2024-ben zárult kettő: az Esterházy Pál udvari kultúrájának emlékeit feltáró és a Nicasius Ellebodus levelezés kiadását megvalósító. A Földtudományi Civil Szervezetek Közösségével folytattuk az ismeretterjesztő természettudományi közösségi programok szervezését.

A KIM Könyvtári és Levéltári Főosztálynál országos szakkönyvtárként meghívást kaptunk az Országos Dokumentumellátási Rendszer finanszírozására kiírt meghívásos pályázaton, adatot szolgáltatunk, de még nem kaptuk meg a szerződést.

A Nyelvtudományi Kutatóintézettel közösen nyert pályázatot már említettük, a Szakinformatikai Osztály, a Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztály és a Magyar Tudományos Művek Tára is aktívan részt vesz a pályázat megvalósításában.

A Keleti Gyűjtemény újabb Rothschild pályázatot adott be, sikeresen, hiszen támogatást kaptunk a Kaufmann-gyűjtemény digitalizálására.

Kiállítások

A Székház felújítása kapcsán 2024-ben nem volt lehetőségünk kiállítások rendezésére, ugyanakkor a Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály folyamatosan igyekszik bemutatni a gyűjteményben található értékeket 2-3 tárlóban. Emellett megújítottuk a Könyvtár földszinti bejáratú terét, világosabbá téve az aulát. A Könyvtár története képekkel jelenik meg a helyiségben, magyar és angol nyelvű szöveggel.

Az Akadémiai Klubbal együttműködve a Kodály-teremben elhelyeztük a Széchenyi István alapította Nemzeti Casino könyvtárának egy részét („könyvfal-kiállítás”). Ennek ünnepélyes átadására és a Nemzeti Casinóról készült kötet bemutatójára január 21-én, a Magyar Kultúra napjához kapcsolódóan kerül sor 2025-ben.

A Keleti Gyűjtemény a mádi zsinagóga karzatán MTA Miskolci Akadémiai Bizottsággal együttműködve kiállításon mutatta be Kaufmann Dávid életét és gyűjteményét (2024. június 6. – augusztus 31.).

A Kézirattár a Nanjing Egyetem Lukács György emlékeztére rendezett tudományos konferenciáján kamarakiállítással is megjelent.

Konferenciák – Tudományos tanácskozások

November közepéig **107 rendezvény** került megrendezésre a Könyvtár épületében.

Egyre több rendezvény került át az MTA székházából a könyvtár termeibe, ez megnövekedett készenlétet, adminisztrációt igényel a rendezvényszervezők részéről. Folyamatosan egyeztetünk az LGK Rendezvényszolgálattal a technikai kérdésekről és közreműködésüket kérjük az MTA-s rendezvények technikai lebonyolításában.

Kiemelt rendezvényeink voltak a már említett a *Focus on Open Science* nemzetközi konferencia 125 regisztrált résztvevővel és a szeptember 2-3 között megrendezett nemzetközi Közösségi tudomány (Citizen Science) szeminárium.

A Nanjing Egyetem meghívására a Lukács György életéről tartott konferencián Babus Antal osztályvezető tartott előadást, majd az Egyetemen a hallgatóknak kurzust, nagy sikerrel.

11 fő önkéntes nyugdíjas segítette idén a Gyűjteményszervezési Osztály munkáját. Önzetlen segítségüket egy zirci, bakonybéli kulturális kirándulással köszönte meg a Könyvtár vezetése.

Kollégáink közül 24 fő vett részt nyelvi képzésen, továbbképzésen vagy felsőfokú szakképzésen.

Könyvkiadás

Továbbra is kiemelten fontos a Könyvtárban őrzött állományhoz való legteljesebb hozzáférés, ami magában foglalja a gyűjteményünkben őrzött kincsek és az ezekről szóló irodalom nyomtatott formában való kiadását, illetve **más intézményekkel közösen** tudománypopularizáló kiadványok publikálását.

Ennek megfelelően az alábbi kiadványokat adtuk közre 2024-ben:

Komáromi Csipkés György: Anglicum Spicilegium. Angol tallózás, ford. **C. Vladár Zsuzsa**, Budapest, ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, MTA KIK, 2024

Galavics Géza: Képtörténet és társadalomtörténet. Kora újkori nézőpontváltások az európai és magyarországi cigányábrázolásokról, sajtó alá rend. Székely Júlia, Budapest, MTA–MTA KIK, 2024 (Székfoglaló előadások a Magyar Tudományos Akadémián)

Magyarországi magánkönyvtárak VI., sajtó alá rend. és szerk. **Monok István**, Budapest, MTA KIK, 2024 (Adattár a XV–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez, 13/6.)

Ligeti Lajos: Journey to Kabul. Louis Ligeti's Turcmen Materials, ed. **Rottár Máté–Stumpf Anna**, Budapest, MTA KIK, 2024.

Iohannes Filiczki de Filefalva: Carmina Quae Extant Omnia. ed. David Molnar, Budapest, MTA KIK–Reciti Kiadó, 2024.

Esterházy Pál és Thököly Éva iratai. 2. egyéb iratok, sajtó alá rend. **Viskolcz Noémi, Zvara Edina, Kiss Erika, Király Péter**, Budapest, MTA KIK–Kossuth Kiadó, 2024 (Esterhazyana. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ Esterházy-közleményei, 7.)

Egy különös utazás. Kaufmann Dávid (1852–1899) és gyűjteménye, írta és szerk. **Quaglia, Fabrizio, Kelecsényi Ágnes**, Budapest, MTA KIK, 2024.

A kutatásiadat-kezelés gyakorlata. Bevett eljárások és kísérleti projektek, szerk. **Holl András, Maróthy Szilvia**, Budapest, MTA KIK, 2023 (Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának közleményei, Új sorozat, 47(122))

Szalai Béla: Most van az ideje a hadakozásnak. A magyar történelem kortárs metszeteken 1685–1686, I. kötet, Budapest, MTA KIK, 2024.

Szalai Béla: Most van az ideje a hadakozásnak. A magyar történelem kortárs metszeteken 1685–1686, II. kötet, Budapest, MTA KIK, 2024.

Lővei Pál: Töredékek. Sírkövek, faragványok, lenyomatok, Budapest, MTA–MTA KIK, 2024 (Székfoglaló előadások a Magyar Tudományos Akadémián)

Magyarországi magánkönyvtárak VII. 1540–1760, sajtó alá rend. és szerk. **Monok István**, Budapest, MTA KIK, 2024 (Adattár a XV–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez, 13/7.)

Viskolcz Noémi: Az öntörvényű palatinusné. Thököly Éva, Budapest, MTA KIK–Kossuth Kiadó, 2024 (Esterhazyana. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ Esterházy-közleményei, 8.)

Sándor Soós: Enhanced knowledge discovery in scientific communities via the integration of science mapping methods and its „proof of concept” application to complex research problems, Budapest, MTA KIK, 2024 (Tanulmányok a tudományelemzés mai gyakorlatáról, 2.)

Kégli Ferenc: A magyarországi szabadkőművesek és a könyvtárak a dualizmus korában, Budapest, MTA KIK, 2024 (Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának közleményei, Új sorozat, 51(126))

Gyuricza Andrea: A Nemzeti Casino könyvtára, Budapest, MTA KIK, 2024 (Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának közleményei, Új sorozat, 52(127))

Akadémiai Levéltár

Egész évben folyamatosan végeztük a kutatók kiszolgálását és az ügyfélszolgálat ellátását. A kutatók nagy része az MTA 200 éves évfordulójára készülő kötetek számára gyűjtött anyagot, ehhez a levéltár sok segítséget adott. (Már megjelent kötet: *A Magyar Tudományos Akadémia mecénásai*, szerk. **Kelemen Judit**, Budapest, MTA, HUN-REN, 2024)

Komoly munkát jelentett a Tudós nők kötet szerkesztése is (ez ugyan a *Nők a Kutatói Életpályán Elnöki Bizottság* kezdeményezésére, de az MTA200 program keretében készült). A kötetet szerkesztését Palasik Mária és Schadt Mária mellett Hay Diana végezte. A levéltár munkatársai kiszolgálták az életrajzíró kutatókat (191 tudós nőről van szó) és segítettek az adatgyűjtésben, illetve Hay Diana egy tanulmányt is írt *Az akadémiai tagjelölések és tagválasztások rendjéről*.

Folytatódott – az MTA200 keretében – az anyaggyűjtés, az Akadémiára vonatkozó érdekesebb dokumentumokból és képekből készülő Akadémiai Albumhoz. Ezt a könyvet Szögi László és Hay Diana szerkeszti.

Természetesen elláttuk az iratkezeléssel, iratátvétellel kapcsolatos feladatokat is, a HUN-REN Agrártudományi Kutatóközpont 2019. előtti irattári anyagai kerültek levéltári feldolgozásra.

Megírtuk és elkészítettük a KULTSTAT-ot, és az összes – a levéltári törvényből következő éves kimutatást, jelentés, illetve járt nálunk a levéltári szakfelügyelő az első és második félévben is, és ellenőrizte a működésünket.

A Könyvtár 200 éves évfordulójára készülve, Hay Diana Molnár Andreával közösen folytatták a készülő kötet előkészítését, szerkesztését.

2.2 A kiemelkedő jelentőségű programok és feladatok ismertetése

Az MTA Könyvtár és Információs Központ 2024. évi tevékenységét jelentősen meghatározta az MTA és a Könyvtár bicentenáriumi ünnepeinek előkészítése. A Könyvtár számos területen segíti az *Akadémia és Könyvtára 200 éves Évfordulójának Megünneplését Előkészítő Elnökségi Bizottság* működését. Kiemelkedő a Levéltár feladata és vállalásai. Szintén meghatározó a Könyvtár számára a Székházban elkezdődött épületfelújítási munkálatok. A Könyvtár közösségi tereiben, konferenciatermében az év nagy részében osztályüléseket és doktori védéseket szervezünk. A Könyvtár épületében és a Székházban 2024. évben nem volt lehetőség semmilyen kiállítás vagy jelentős kulturális esemény megtartására. A Rothschild pályázat záráshoz kapcsolódó kiállítást a mádi zsinagógában rendeztük az MTA Miskolci Akadémiai Bizottsággal együttműködve 2024. június 6-tól augusztus 31-ig.

Nemzetközi együttműködéseinket áttekintettük és új alapokra helyezve megújítottuk a kínai Dunhuang Akadémiával és a strasbourgi Bibliothèque Nationale et Universitaire-vel (BNU).

Tavaly a Könyvtár auláját idővonalon ábrázolt fotókiállítással újította meg a Könyvtár, ezt folytatva a földszinti lépcsőbeugróban az MTA Könyvtár alapításához kapcsolódóan készített a Könyvtár egy rövid színes bemutatót.

A Könyvtár digitális gyűjteményei folyamatosan fejlődnek, az Akadémikus honlapon (<https://akademikus.mtak.hu/>) 749 akadémikus profilja látható, a weboldalról 10.223 közlemény teljes szöveggel érhető el.

A Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) előző években tapasztalt finanszírozási nehézségek ellenére folyamatosan és naprakészen áll a kutatók, oktatók rendelkezésére az MTA által biztosított támogatásnak köszönhetően. Az év folyamán előkészítettük az MTMT3 szoftverre való átálláshoz szükséges előtanulmány pályázati kiírását. A Nemzeti Kutatási Infrastruktúra Bizottság az MTMT-nek (a HUN-REN Adatrepozitórium Platform-mal, a Digitális Bölcsészet Nemzeti Laboratóriummal és más infrastruktúrákkal együtt alkotott „KINYIT” hálózatban) „kiváló kutatási infrastruktúra” címet adományozott.

Az Akadémiai Könyvtár idén is több értékes könyvgyűjteménnyel gyarapodott, például Grétsy László, Jankovics József, Balácsi József Attila, Miskolczi Ambrus, Bottlik Iván, Radvánszky Anikó és Szili József jóvoltából, valamint a Goethe Intézettel való együttműködés révén.

2024-ben két közbeszerzési eljárást írtunk ki új könyvtári szoftver beszerzésére, mely a jelenlegi Aleph katalógusunkat váltja fel. Az eljárás sikerességén öt fős munkabizottság dolgozott az év jelentős részében nem kevés energiákat mozgatva. A novemberi eljárás sikerrel zárult, ezzel az

MTA Könyvtár történelmet ír, az országban elsőként nálunk alkalmazzuk a legmodernebb kutatástámogatási felhő alapú könyvtári platformot. Az ExLibris céggel az ALMA felhő alapú platformszolgáltatás megvalósítására írunk alá szerződést decemberben. Az ALMA szolgáltatás kapcsán 2025-ben jelentős változások és új kihívások várhatók a Könyvtár majdnem minden munkatársa számára.

Az év folyamán **16 kiadványt** adtunk ki. Az *MTA KIK Közleményei sorozat* keretein belül egy új kötet jelent meg.

A Könyvtár küldetésének megfelelően a külföldi elektronikus tartalmakhoz folyamatos hozzáférést biztosítottunk, a hazai tudományos kutatást számba vevő nemzeti bibliográfiai adatbázist folyamatosan bővítjük. A Könyvtár általános költségvetéséből, a könyvbeszerzések és szakmai projektek terhére biztosítottuk a folyamatos működést. Nemzetközi szinten is folytattuk a tudományelemzési módszerek megújítását.

2.3. A szakmai tevékenység táblázatos összefoglalása

tevékenység	2024. december 31.
nyitvatartási órák száma/hét	55
nyitvatartási napok száma/év	222
regisztrált használó	1862
személyes használat	
kölcsönzött dokumentumok száma	39 834
helyben használt dokumentumok száma	14644
könyvtárközi kölcsönzés, beérkezett kérés	843
könyvtárközi, küldött kérés	829
adatbázisok száma	36
digitalizált dokumentumok száma (a könyvtár állományából)	7421
állomány: könyv és bekötött folyóirat (összesen)	1 703569
kulturális rendezvények, kiállítások, előadások	129
felhasználóképzés	84

2.4. A következő évi szakmai tervek ismertetése

Irányítás, menedzsment

A Könyvtár 2025. évi munkáját és az egész stratégiai ciklust (2025-2028) az új könyvtári felhő alapú platformra való átállás, a Bicentenáriumi előkészületek, valamint a Székház felújítás során a régebben két épület összekötésének tervezés és a kivitelezés megkezdése határozzák meg.

Annak érdekében, hogy a könyvtári szolgáltatásokat magas szinten tudjuk tartani a Könyvtárnak át kell állni egy új, a jelenlegi könyvtárszakmai kihívásoknak megfelelő felhő alapú rendszerre. Olyan rendszerre van szükség, mely a könyvtári dokumentumokat (nyomtatott, elektronikus, digitális) egységes rendszerben, a könyvtári munkafolyamatokat személyre szabottan kezeli, a könyvtári feldolgozási és szolgáltatási statisztikát vizuálisan is megjeleníti. A felhő alapú platformnak kapcsolódnia kell más adatbázisokhoz, egy felületen kell megjeleníteni a különböző szolgáltatásokat a kutatói, olvasói igények minél gyorsabb, hatékonyabb és szakszerűbb kiszolgálása érdekében. Az átállás technológiájának alapvetően figyelembe kell vennie az MTMT szoftver megújításával kapcsolatban, az MTA vezetése és az MTMT TT által meghatározott kívánalmakat is.

Továbbra is aktívan hozzájárulunk az országos kutatástámogatási rendszer működéséhez, szolgáltatásainkat fejlesztjük, és növeljük láthatóságunkat. Az MTA vezetőivel egyeztetetten fokozzuk erőfeszítéseinket az államigazgatási szereplőkkel való tárgyalásokon abból a célból, hogy az MTMT, a REAL adatbázisok, a TTO elemző tevékenysége, az EISZ és a határokon túli magyar intézmények tudományos információellátása ne pusztán eseti, hanem stratégia alapú, kiszámítható keretfinanszírozást kapjon.

Nemzetközi együttműködéseinket tovább erősítjük. Aktív szerepet vállalunk hazai és nemzetközi könyvtáros munkabizottságok, szervezetek tevékenységében (Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Hungarian Research Data Alliance, Liber Citizen Science Working Group, Conference of European Research Libraries, Tudományértékelés, tudományelemzés megújítása). Nemzetközi jelenlétünket konferenciákon való részvétellel és előadások tartásával továbbra is fenntartjuk, 2025 őszén újra megrendezzük a Focus on Open Science nemzetközi konferenciát. A konferencián kiemelt figyelmet szentelünk a mesterséges intelligencia és a könyvtári feladatok összehangolására, a mesterséges intelligencia okozta kihívások kezelésére.

Külföldi partnerintézményeinkkel folytatjuk az együttműködést (Dunhuang Akadémia, Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg) és nyitottak vagyunk újabb szakmai kapcsolatok kialakítására, úgy mint a Bécsi Egyetem Egyetemi Könyvtárral és a belgrádi Svetozar Markovic Egyetemi Könyvtárral.

Kiemelt figyelmet szentelünk a Könyvtárban őrzött kulturális örökség dokumentumok disszeminálására, javaslatot teszünk a Tudomány évéhez kapcsolódó magyar és külföldi roll-up kiállítás tervéhez.

Szakmai továbbképzés

Továbbra is nagy hangsúlyt fektetünk munkatársaink továbbképzésére megújuló szolgáltatásaink érdekében. A felhő alapú könyvtári platform megújításához kapcsolódóan, a Szakinformatikai osztály elkezdte az érintettek képzését. A külső szakemberek által tartott továbbképzéseket kiegészítjük belső képzésekkel, speciális nyelvtanfolyamokkal. Éves tervet készítünk a továbbképzések ütemezéséről, figyelembe véve az előző években megvalósult továbbképzéseket.

Az országos közfeladatok ellátása, illetve országos kutatási programok, évfordulós ünnepség sorozatok pénzügyeinek lebonyolítása mentén a Gazdasági Igazgatóság dolgozóira egyre nagyobb teher hárul, ezért kiemelten figyelünk szakmai továbbképzésükre.

Országos közfeladatok

Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT)

Folytatjuk az egyeztetéseket az MTMT működéséhez szükséges pénzügyi források folyamatos biztosítása érdekében. A hazai tudományértékelés számára, MTMT adatokon alapuló, új bibliometriai mutatókat kell kifejleszteni, melyek alkalmazhatóak mind kutatók, mind kutatást végző intézmények, mind hazai kiadású tudományos folyóiratok értékelésére, és alkalmazhatóak többféle értékelési helyzetben. A bizottsági munka és az intézményekkel közösen tartott nyílt napokon kialakult elvárásrendszer alapján az MTMT3 követelményspecifikációját kidolgozzuk, ami a későbbiekben a közbeszerzési dokumentum részét képező műszaki leírás lesz.

Elektronikus Információszolgáltatás (EISZ) Nemzeti program

AZ EISZ működését folyamatosan biztosítjuk. A kiadókkal folytatott tárgyalások során igyekszünk az intézmények számára legkedvezőbb ajánlatokat elérni. A magyar elektronikus nyílt hozzáférésű szakkönyvek számát növeljük. A Határon túli intézmények elektronikus tudományos tartalommal való ellátását a 2024. évi maradvány tartalékkeretből biztosítjuk.

2025. novemberében megrendezzük a 8. Focus on Open Science Budapest nemzetközi konferenciát mely tematikájában is kapcsolódni fog a Tudomány Éve programsorozathoz.

Gyűjteménygondozás

- Folytatjuk a dokumentumok RFID címkékkel való ellátását azért is, hogy az új épületben való elhelyezéskor már lehetőleg minden mozgatni kívánt dokumentum rendelkezzen ilyennel (nyomkövetés).
- folytatjuk a 17–18. századi nyomtatványok autopszián alapuló rekatalogizálását,
- folytatjuk az Erdélyi Tár feldolgozása az integrált rendszerben és a repozitóriumban.
- A Régi Könyvek Gyűjteménye folytatja a 16. századi könyvek autopszián alapuló leírását és ellenőrzését, a nyomtatott katalógus előkészítését.
- Megjelentetjük a Kaufmann-gyűjtemény régi könyveinek leíró katalógusát.
- Fontos gyűjteményt fejlesztő tevékenysége a Könyvtárnak a magyar szakkönyv kiadók munkájának támogatása azzal, hogy teret ad könyvbemutatóknak. A bemutatott könyvek – és a kiadó által megjelentetett egyéb kiadványok – így ajándékként kerülnek állományunkba.

REAL repozitórium

Fontos feladatunk továbbra is a magyar tudományos művek teljes szövegű online elérhetőségét biztosítani. Helyet biztosítunk kisebb egyetemek és kutatóintézetek számára tudományos munkáik megőrzésére és szolgáltatására, gazdagítva ezzel a nyílt hozzáférésű dokumentumok körét, és a tudománpolitikai elemzések bázis korpuszát. Fenntartjuk és bővítjük a nyílt tudomány elveinek megfelelő kapcsolódási lehetőségeket biztosító EPrints szoftveren alapuló szolgáltatást.

Magyar nyelvű tudományos folyóiratok technikai támogatása

Az MTA felkérésére könyvtárszakmai és a modern tudományos kommunikáció szabványainak megfelelő technikai támogatást nyújtunk az MTA KFB által támogatott folyóiratok kiadásához.

Digitalizálás

Pályázati lehetőségek mentén 2025-ban is folytatjuk az MTA-hoz köthető könyvek digitalizálását, a kutatói igények, a nemzeti évfordulók kapcsán, de főként az MTA bicentenáriumi ünneplését szolgáló egyedi digitalizálást végzünk. Befejezzük a Ligeti-hagyaték digitálizálását és nyílt hozzáféréssel való kereshetőségét.

Raktározás

A Könyvtárhoz tartozó belső raktárakból folyamatosan szállítjuk a felújított és kibővített törökbálinti raktárba a különböző gyűjteményrészeket. Az Akadémiai Levéltár anyagának szortírozása és rendezése folyamatos.

Restaurálás, kötetzeti munkák

A különgyűjtemények állományában lévő veszélyeztetett dokumentumok egy részét igyekszünk pályázati források bevonásával restauráltatni. A törzsgyűjteményben lévő dokumentumok kötetzeti felülvizsgálata folyamatos, a Könyvtár anyagi lehetőségei mentén külső szakember bevonásával elvégezzük a szükséges munkákat.

Szolgáltatások

Olvasótermi állomány

A törzsgyűjtemény olvasótermi állományának átrendezését folyamatosan végezzük a legfrissebb szakirodalom szabadpolcos átrendezésével.

Akadémikus bibliográfia készítése

2025-ben folytatjuk a 2000 óta elhunyt akadémikusok tudományos és tudományos ismeretterjesztő műveinek bibliográfiáját, melyet az MTMT adatbázisba töltünk fel kapcsolódva a bicentenáriumi feladatokhoz. <https://akademikus.mtak.hu/>

Open Journal Systems (OJS)

Az elmúlt években sikeresen beindított OJS szolgáltatásunkat az év során lehetőségeinkhez mérten bővíteni szeretnénk újabb szerkesztőségek bevonásával, a meglévők nyilvánossá tételével.

DOI azonosítók

A megnövekedett DOI regisztrációk miatt további online oktatásokat tartunk a szolgáltatást igénybe vevők számára.

MTA pályázati rendszerek támogatása adatkezelési tervek és Open Science követelmények tekintetében

Várható az MTA pályázati rendszereiben Open Science ill. tudományértékelési szempontból új elemek megjelenése (mont például az adatkezelési terv). A könyvtárnak fel kell készülnie támogató-információs szolgáltatások biztosítására ezen a területen.

Kiállítások

A Székházfelújítás nem teszi lehetővé nagyobb kiállítás tervezését, így csak az Olvasóteremben tudunk kamarakiállításokat szervezni a Könyvtár törzsgyűjteményéből.

A Magyar Tudomány évéhez kapcsolódva roll-up kiállítást tervezünk az MTA200 Bizottsággal közösen.

2025 szeptemberben az MTA–Kína konferenciához kapcsolódva „Magyra tudósok a selyemúton” címmel rendezünk roll-up tárlatot.

Benkő Samu hagyatékából kiállítást szervezünk a Tudós Kávézóban.

Nemzeti Casino Könyvtára könyvfal-kiállítást az Akadémiai Klubban 2025. január 21-én nyitjuk meg hivatalosan.

Részt veszünk az MTA200 Nemzeti Múzeumban rendezendő kiállítás anyagának összeállításában.

Konferenciák

A Scientific Knowledge Services szolgáltatóval közösen 2025. őszén ismét megrendezzük a Focus on Open Science nemzetközi konferenciát kapcsolódva a Tudomány éve rendezvénysorozathoz, a mesterséges intelligencia használata és gyakorlata által felvetett kérdéseket körbejárva.

2025 folyamán workshop jelleggel folytatjuk a szakkönyvkiadás megújításához kapcsolódó egyetemi könyvtári és szakkönyvtári egyeztetéseket.

A Magyar Könyvtárosok Egyesületével együttműködve részt veszünk a közösségi tudomány mint kutatómódszertan népszerűsítésében.

Az MTA KIK kutatási tevékenysége

Egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk tudományos arculatunk kialakítására. 2025-ban folytatjuk a megkezdett munkákat:

- részt veszünk az MTA bicentenáriumi ünnepségeit előkészítő kutatásokban
- saját muzeális állományunk tudományos szintű feltárása (gyűjtők és gyűjtemények az MTA KIK állományában, MTA történeti forrásai az Akadémiai Levéltárban, Ligeti-hagyaték, Nemzeti Casino Könyvtára, örmény gyűjtemény).
- Folytatjuk az OTKA programjainkat.
A 2019-ben a Leuveni Egyetemmel közösen alakított nemzetközi kutatócsoport (STS Research Group) munkájának folytatása, nemzetközi megjelenítése (rangos publikációk és rendezvények formájában).
- Rendszeres, illetve eseti tudománymetriai, kutatásértékelési és tudományelemzési szolgáltatások az MTA vezetői fórumai és beszámolói (MTA Közgyűlése, Országgyűlési beszámoló stb.) részére.
- Együttműködésben foglalt, társfinanszírozott kutatásértékelés, tudományelemzés és tudományos információszolgáltatás a hazai akadémiai szféra és a tudománypolitika szereplői – kutatóhelyek, finanszírozó szervezetek stb. – részére (HUNREN, NKFIH, KIM, egyetemi szféra).
- A Szegedi Tudományegyetemmel kötött együttműködés értelmében az SZTE könyvtár-informatikus mesterképzésére tervezett tudománymetriai szakirány szakmai gondozása.
- Könyvtártudományi kutatások, a HRDA (Hungarian Research Data Alliance) csoport munkájának bemutatása a hazai kutatási adatokkal kapcsolatos vizsgálataikról.

- A Tokaj-Hegyalja Egyetemmel kötött együttműködés értelmében a Citizen Science (közösségi tudomány) külön MA kurzust kapott, könyvtárunk munkatársa tartja.
- Részt veszünk egy közösségi tudomány (citizen science) mintaprojekt lebonyolításában (Címkéről, címkére).
- Munkatársaink részt vállalnak különféle egyetemeken folyó OTKA kutatásokban.
- A Tudomány a Magyar Nyelvért Nemzeti Program keretében, a HUN-REN NYTK-val együttműködésben folytatjuk a REAL szövegtárházra épülő nyelvtechnológiai kutatásainkat.

Könyvkiadás

2025-ban is folytatjuk megélénkült könyvkiadói tevékenységünket.

Az MTA Titkárságtól átvett **Akadémiai Székfoglalók** kiadását folytatjuk.

Magyar tudósok a selyemúton

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának közleményei. Új sorozat

- Nemzeti Casino
- Fejér György: Egy Magyar Tudós Társaság felállításáról
- Horváth József: Magyarországi promóciós kiadványok kritikai jegyzéke 1850-ig

Bécsi Magyar Hírmondó chrestomatia

Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez (Az SZTE BTK Régi Magyar Irodalom Tanszékkal együttműködve)

16/8. Erdélyi könyvesházak 1575–1800, szerk. Bándi András, Monok István, Verók Attila

Kaufmann-gyűjtemény régi könyveinek katalógusa

A negyven vezér című keretes mesegyűjtemény kéziratának hasonmás kiadása fordítással és tanulmánnyal.

Akadémiai Levéltár

Az Akadémiai Levéltár kiemelt feladata 2025-ben is a kutató- és ügyfélszolgálat ellátása, és ehhez kapcsolódóan az új és a régi átvett anyagok rendezése, és az ezekben az iratokban levő átfedések megszüntetése, a jegyzékek digitalizálása lesz. Komoly munkát jelent minden évben az MTA Titkárságáról beérkező irattári anyag átvétele, az MTA Titkársága számára továbbra is ellátjuk a napi ügyvitelhez szükséges iratok előkeresését. 2025-ben kiemelt feladat a bicentenáriumi kutatásokhoz kapcsolódó levéltári iratok előkészítése, az Akadémia és az Akadémiai Könyvtár történetének kutatása.

Belső ellenőrzés

A 2025. évi ellenőrzési témák a következők:

- Az Akadémiai Levéltár működésének ellenőrzése
- A Gazdasági osztályon belül működő Munkaügyi csoport működésének ellenőrzése
- A Gazdasági osztályon belül a pénzügyi rendjének ellenőrzése

Gazdálkodással kapcsolatos események

1. Létszámváltozások bemutatása

Az engedélyezett létszámkeret 2024. évre 116 fő volt, ez a szám előző évhez képest nem változott. 2024. évben a kilépő dolgozók száma 14 fő. A belépő dolgozók száma 12 fő.

A statisztikai átlaglétsszám 112 fő, nem számolva a szülési szabadságon és a fizetés nélküli szabadságon lévőekkel, illetve átszámítva a részmunkaidős kollegák számát. A teljes munkaidős munkatársak száma 102 fő, részmunkaidős munkatársak létszáma 12 fő. Az állományi létszám évvégén 114 fő volt. Jubileumi jutalomban 4 fő részesült ebben az évben. Jelenleg 2 fő van fizetés nélküli szabadságon és 1 fő van szülési szabadságon. 2024-ben is, ahogy előző évben, több munkatárs engedélyt kapott otthoni munkavégzésre.

Összességében elmondható, hogy az intézetben tulajdonképpen nincs fluktuáció.

2. Az intézmény által kiemelésre érdemes megjegyzések a bevételi és kiadási tételekkel kapcsolatban, kiemelten a személyi juttatásokra

2024. évben a Könyvtár pályázati rendszere stabil volt. A Magyar Tudományos Akadémia támogatta az MTMT Programot 110m Ft-tal, Török Ádám volt főtktár úr kutatását 35 mFt-tal, az MTA200 ünnep harmadik etapját 32,1+2 mFt-tal, egy fő fiatal kutatót 6,1 mFt-tal, könyvkiadásokat 1,4+8+6,6 m Ft-tal és Infra pályázattal 47,1 mFt-tal. A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal idén sem támogatta a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) Programot. Az Elektronikus Információszolgáltatás (EISZ) Nemzeti Program a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivaltaltól kapta a támogatását: az 1950 mFt-ot. Az NKFIH támogatta a FÖCIK Földtudományos rendezvényeinket 15,8 mFt-tal. A HUN-REN Hálózat ez évben nem adott át összeget fiatal kutató támogatására, de az MTMT munkáját segítette 20 mFt-tal. Egy Nemzeti Kulturális Alap pályázat futott az évben 1 mFt összegben, digitalizálás és restaurálás témában. A Kulturális és Innovációs Minisztérium az éves Országos Dokumentum-ellátó Rendszer (ODR) munkát 2,6 mFt-tal támogatta ez évben. Három sikeres OTKA kutatás közül kettőt zártunk idén (Monok István, Szabó Ádám), Tubay Tiziano projektje folytatódik. Az előző évben kezdett Rothschild pályázat folytatódik 7 mFt értékben, mely a Keleti Gyűjtemény anyagának digitalizálásával foglalkozik. A Nyelvtudományi Kutatóintézetrel együtt zajlik egy több éves nyelvtudományi projekt, évre bontva 15 mFt összegben.

A 2024. évi eredeti előirányzat 9918 mFt, a pályázatok és a saját bevétel miatt a módosított előirányzat összesen 12130 mFt, ez 1521 mFt-tal növekedett előző évhez képest. Saját bevételünk (6743 mFt) előző évhez képest 857 mFt-tal növekedett.

Dologi kiadások 9804 mFt, a beruházások pedig idén 6,5 mFt értékben kerültek be. Dologiak közül kiemelve a könyvbeszerzés az évben 58,6 mFt értékben történt, a rezsi kiadásunk közel 270 mFt volt.

A személyi jellegű kifizetések összesen (834 mFt) 17 mFt-tal haladták meg az előző évit, a járulékok (107mFt) 5 mFt-tal lettek alacsonyabbak. A személyi jellegű kifizetések közül kiemelve a törvény szerinti illetmény 718 mFt, a megbízási díjak 46 mFt és a reprezentációs költségek pedig közel 4 mFt. Egyes pályázatokból tudtak a munkatársak pluszmunkát vállalni és néhány alacsonyabb munkabér igazításra került év elején (leginkább a raktárosoké), illetve a Kollektív szerződésben leírt kötelezettség szerint az évi egyszeri 25 eFt kifizetésre került minden munkatárs részére, ezen felül további juttatásokat is tudtunk adni.